

2014-12-12

Dnr SU FV-1.1.3-3297-14

Områdesnämnden för humaniora,
juridik och samhällsvetenskap

Remiss: Förslag till ändringar i radio- och tv-lagen (Ds 2014:37)

1. Sammanfattande synpunkter

I promemorian föreslås nya bestämmelser som avser att tydliggöra vissa förhållanden som rör genomförandet av AV-direktivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU, dels i fråga om tv-företags redaktionella oberoende och dels vad gäller medlemsländers rätt att tillhandahålla tjänster i Sverige. Vidare föreslås några nya bestämmelser bl a om inspelningsskyldighet vid ondemand-tjänster, giltighetstiden för tillståndsvillkor och granskning i efterhand av sökbar text-tv.

Juridiska fakultetsnämnden godtar i huvudsak samtliga föreslagna ändringar, med en reservation beträffande inspelningsskyldighet i beställ-tv och med en allmän kommentar enligt följande.

2. Tydliggörande av AV-direktivet m.m.

Sverige tog den 22 november 2013 emot en formell underrättelse i vilken kommissionen gör gällande att det finns brister i genomförandet av AV-direktivet (överträdelse nr 2013/2191). I huvudsak rörde invändningarna bestämmelserna om att tv-företags redaktionella oberoende ska säkerställas vid sponsring och produktplacering och att tv-företag etablerade i andra medlemsländer ska ha rätt att tillhandahålla sina tjänster till Sverige. Fakultetsnämnden bedömer att genomförandet i svensk rätt av AV-direktivet rent sakligt redan nu omfattar det som kommissionen efterlyst. Saken rör alltså bara om dessa förhållanden kunde komma till tydligare uttryck i radio- och tv-lagen. Juridiska fakultetsnämnden gör bedömningen att föreslagna förtydliganden är lämpliga och adekvata.

Svensk rätt kan förvisso göras gällande också på de tv-tjänster som emanerar från annat medlemsland inom unionen, förutsatt att prövning sker i efterhand, men rätten för andra medlemsländer att tillhandahålla tjänster i Sverige är tryggad och kan gärna tydliggöras så som nu föreslås.

Juridiska fakultetsnämnden

Vid sidan av förtydliganden av AV-direktivet, men i linje med det nyss beskrivna, ligger promemorians förslag till förtydligande av att granskningsnämnden för radio och tv vid Myndigheten för radio och tv *i efterhand* ska kunna granska sökbar text-tv. Enligt fakultetsnämnden står det i klar överensstämmelse med radio- och tv-lagen att Myndigheten för radio och tv även har i uppgift att i efterhand granska om program i sökbar text-tv följer reglerna i sistnämnd lag och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsten. Föreslagna förtydliganden kan alltså godtas.

3. Skyldighet att spela in program i beställ-tv

I promemorian föreslås att leverantörer av beställ-tv ska omfattas av en skyldighet att spela in och bevara program som utan kostnad ska lämnas bl.a. till Myndigheten för radio och tv, om myndigheten begär det. Skyldigheten föreslås bli sanktionerad med bötes- eller fängelsestraff för uppsåtlig eller oaktsam underlåtenhet härvidlag. I ringa fall skulle dock inte dömas till ansvar.

Beställ-tv avser i praktiken sådana program som finns tillgängliga på begäran (on demand) på en digital plattform i nätmiljön, såsom SVT Play, SR Play och TV4 Play. Det är ovanligt att dylika program inte redan sänts i programbolagens rundradiosändningar när de blir tillgängliga på begäran. Eftersom utsända program undantagslöst kopieras och på begäran tillställs bl.a. Myndigheten för radio och tv förefaller det dock vara onödigt betungande att ålägga leverantör av beställ-tv att också ”spela in och bevara” sådana program som placeras i beställ-tv och som redan utsänts. I vart fall gäller detta för icke-kommersiell tv. För icke utsända program ställer sig saken däremot annorlunda, eftersom underlag för den granskning som kan ske hos exempelvis Konsumentombudsmannen och Myndigheten för radio och tv måste säkras.

Juridiska fakultetsnämnden förordar därför att den föreslagna skyldigheten, såvitt nu är i fråga, begränsas till att avse program som levereras i beställ-tv och som inte redan utsänts.